

بررسی تاثیر مشاوره قبل از ازدواج بر آگاهی دختران

چکیده

زمینه و هدف: مشاوره بهداشتی قبل از ازدواج، یکی از مسایل مهم در تمام جوامع می‌باشد. از همین رو در اکثر جوامع برای آن برنامه‌ریزی دقیقی انجام شده است. در برنامه مشاوره بهداشتی قبل از ازدواج، زوجین با مسایل باروری (بهداشت دستگاه تناسلی، روشهای پیشگیری از بارداری و ...) آشنا شده و اهمیت آن را درک خواهند کرد. این امر به ارتقاء سطح سلامت زوجین کمک موثری خواهد کرد. هدف این مطالعه تعیین تاثیر برنامه مشاوره قبل از ازدواج، بر آگاهی دختران بعد از شرکت در برنامه مشاوره در مراکز بهداشتی و درمانی بود.

روش بررسی: این بررسی یک مطالعه نیمه تجربی بود که ابتدا آگاهی دختران قبل از شرکت در برنامه مشاوره بهداشتی در زمینه بهداشت دستگاه تناسلی، اهمیت تنظیم خانواده و اصول استفاده از قرص و کاندوم تعیین شد و پس از شرکت در برنامه مشاوره، مجدداً آگاهی نمونه‌ها در زمینه‌های ذکر شده تعیین شد. به پاسخ‌های صحیح، نمره داده شد. میانگین و انحراف معیار نمرات اخذ شده در دو مرحله محاسبه شد. تغییرات میانگین نمرات دو مرحله با آزمون ویلکسون تجزیه و تحلیل شد. جامعه پژوهش، کلیه دختران شرکت کننده در برنامه مشاوره پیش از ازدواج بودند که از بین آنها ۶۰۰ نمونه به روش نمونه‌گیری مستمر انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه بود. محیط پژوهش، مراکز بهداشتی و درمانی دانشگاه علوم پزشکی ایران بود.

یافته‌ها: براساس یافته‌های پژوهش، میانگین و انحراف معیار سن دختران، $21/82 \pm 3/94$ سال بود که $4/47\%$ دیپلم داشتند و $6/76\%$ خانه‌دار بودند. تغییر میانگین نمرات آگاهی در زمینه بهداشت دستگاه تناسلی، اصول استفاده از قرص پیشگیری از بارداری و کاندوم، بعد از شرکت در برنامه مشاوره بهداشتی، از نظر آماری معنی‌دار بود ($P < 0/001$). اما تغییر ایجاد شده میانگین نمرات آگاهی در زمینه اهمیت استفاده از تنظیم خانواده از نظر آماری معنی‌دار نبود.

نتیجه‌گیری: یافته‌های پژوهش بیانگر آن بود که برنامه مشاوره بهداشتی قبل از ازدواج بر آگاهی دختران در زمینه بهداشت دستگاه تناسلی و اصول استفاده از قرص و کاندوم تاثیر داشته است، اما تاثیری بر آگاهی آنان در زمینه اهمیت استفاده از روشهای تنظیم خانواده نداشته است. با توجه به اهمیت تنظیم خانواده، زوجین بهتر است قبل از تصمیم به ازدواج در این زمینه آموزش داده شوند و دوران تحصیلات دبیرستان برای این آموزش مناسب می‌باشد. پژوهشگران پیشنهاد می‌کنند مطالعه طولی آینده‌نگر برای تعیین اثربخشی برنامه مشاوره بهداشتی قبل از ازدواج انجام شود.

کلیدواژه‌ها: ۱- مشاوره بهداشتی پیش از ازدواج ۲- آگاهی ۳- تنظیم خانواده ۴- وسایل پیشگیری

*افتخارالسادات حاجی کاظمی I

دکتر رخشنده محمدی II

فاطمه حسینی III

تاریخ دریافت: ۸۴/۸/۱، تاریخ پذیرش: ۸۴/۱۲/۱

مقدمه

با آغاز زندگی مشترک، زوجین نیازمند اطلاعات مناسب و کافی در زمینه جنبه‌های گوناگون بهداشت باروری می‌باشند. اطلاع از بهداشت دستگاه تناسلی، اهمیت بکارگیری روشهای تنظیم خانواده و انتخاب روش مناسب برای پیشگیری از بارداری در سالهای نخستین زندگی مشترک از جمله مسایل مهم بهداشتی در زندگی زن‌اشویی هستند؛

(I) مربی و کارشناس ارشد بهداشت جامعه، دانشکده پرستاری و مامایی، خیابان ولی‌عصر، خیابان رشیدیاسمی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران، ایران (*مؤلف مسؤول).

(II) استادیار مدیریت بهداشت دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران، ایران.

(III) مربی و کارشناس ارشد آمار حیاتی، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران، ایران.